

**ACORD 203/2010, DE 28 DE JULIOL, DEL PLE DEL CONSELL
DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA**

Anàlisi de l'espot *Somniem*, d'Òmnium Cultural emès pel prestador de serveis de televisió TELEVISIÓ DE CATALUNYA, SA, per TV3 i canal 33 del 7 al 10 de juliol de 2010

Fets

El 9 de juliol de 2010, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha rebut una carta del senyor Santi Rodríguez i Serra, diputat del Parlament de Catalunya pel Partit Popular de Catalunya (en endavant, PPC), en la qual informa de l'emissió de l'espot *Somniem* d'Òmnium Cultural, pel prestador de serveis de televisió TELEVISIÓ DE CATALUNYA, SA, per TV3 i Canal 33 del 7 al 10 de juliol de 2010. Segons manifesta el senyor Rodríguez i Serra, l'espot esmentat té "un marcat caràcter polític (...) que es fa més rellevant si es té present l'actual context en el que ens trobem derivat del recent dictamen del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya". Així mateix, afegeix els motius pels quals considera que l'espot té contingut polític. Concretament, el senyor Rodríguez i Serra estableix, d'una banda, que "l'anunci inserit per Òmnium Cultural, fent servir tècniques subliminars, fa referència a uns objectius que en l'actual context polític són evidents i comprensibles per a qualsevol persona que visioni l'anunci. Els objectius polítics venen reforçats per la presència en l'anunci de persones que han tingut o tenen una intensa trajectòria política (...)". D'altra, que "la inserció d'aquest espot no es pot deslligar en aquest moment de la convocatòria de la manifestació realitzada per la mateixa entitat (...). En l'espai web www.somunanacio.cat de l'entitat Òmnium Cultural, un apartat denominat *Diferents cares donen suport a la manifestació del 10 de juliol sota el lema "Som una nació. Nosaltres decidim"* utilitza la mateixa escenografia a l'espot".

Finalment, demana la retirada immediata de l'emissió d'aquest espot als mitjans de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisual i tots aquells mitjans que l'estiguin emetent.

L'Àrea de Continguts del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, mitjançant l'Informe 14/2010, de 15 de juliol, sotmet a anàlisi l'espot *Somniem* d'Òmnium Cultural per determinar si es tracta d'un cas de publicitat essencialment política, d'acord amb l'article 93 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (en endavant, LCA) i amb els paràmetres establerts al document *Criteris d'interpretació de la lletra c de l'apartat 1 de l'article 93 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya*, aprovat el 17 d'octubre de 2007 pel Ple d'aquest Consell.

D'aquest anàlisi s'extreuen les conclusions generals següents:

- ***Pel que fa a l'emissor de l'espot***

L'informe determina que "l'espot és promogut per Òmnium Cultural, una entitat que treballa per la promoció i la normalització de la llengua catalana, la cultura i la identitat nacional de Catalunya".

- ***Pel que fa a la finalitat de l'espot***

L'informe estableix que "l'espot d'Òmnium Cultural té per objecte transmetre un sentiment d'esperança i positivisme instant a la població a somniar, desitjar i no perdre la il·lusió. De les imatges i el text verbalitzat pels protagonistes no se'n desprèn cap missatge polític".

Així mateix, l'informe posa de manifest que l'espot no utilitza tècniques subliminars per fer arribar al públic un determinat missatge o objectiu de naturalesa política.

- ***Pel que fa al context o moment d'emissió de l'espot***

Finalment, l'informe determina, pel que fa al context o moment d'emissió de l'anunci, que "la campanya s'emet del 7 al 10 de juliol, uns dies després que el Tribunal Constitucional dictés sentència sobre l'Estatut de Catalunya invalidant 14 articles i reinterpretant-ne 27 més".

D'altra banda, l'informe estableix que si bé hi ha coincidència d'alguns del protagonistes entre l'espot de televisió que ens ocupa i les imatges de la web www.somunanació.cat d'Òmnium Cultural, no hi ha coincidència de continguts.

Consideracions jurídiques

1a. La lletra c) de l'apartat 1 de l'article 93 de la LCA, prohibeix "la publicitat de contingut essencialment polític dirigida a la consecució d'objectius d'aquesta naturalesa, sens perjudici de les normes aplicables establertes per la legislació sobre règim electoral".

Les dues expressions que qualifiquen la publicitat com "de contingut essencialment polític" i "dirigida a la consecució d'objectius d'aquesta naturalesa" han estat interpretades i delimitades pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya, mitjançant el document *Criteris d'interpretació de la lletra c de l'apartat 1 de l'article 93 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya*, en el sentit següent:

En general, un missatge publicitari té, com a mínim, tres elements que cal tenir en compte a l'hora de determinar el significat del seu contingut:

- a) *Qui* patrocina l'anunci;
- b) *Què* diu l'anunci literalment;
- c) En quin context o moment de la conjuntura política s'emet l'anunci.

Aquests tres elements han de ser considerats conjuntament per tal de determinar el significat de qualsevol comunicació comercial.

Així, per determinar el caràcter polític d'un missatge publicitari s'han de tenir en compte conjuntament els tres elements esmentats. D'una banda, aquest caràcter polític de la publicitat pot estar determinat, pel que fa a *qui* és l'emissor de l'anunci, per la intervenció de partits polítics i governs; organitzacions que, en els seus estatuts, defineixen els objectius o les activitats que es proposen realitzar com a objectius o activitats polítiques; organismes, plataformes i col·lectius que volen promoure un canvi legislatiu, encara que sigui puntual, en defensa i promoció dels seus interessos corporatius; i qualsevol persona o grup que promogui un projecte o programa polític determinat.

En relació amb el segon aspecte, la finalitat política d'un anunci es fa palesa si exhibeix, entre d'altres, el propòsit de promocionar els interessos d'un partit polític o d'un grup amb finalitats polítiques i d'un líder d'un partit polític o d'un grup amb finalitats polítiques; d'influir en el resultat d'unes eleccions o referèndum; d'influir en un canvi legislatiu o la promoció d'una llei.

Finalment, cal tenir en compte l'aspecte de la contextualització del missatge publicitari. A aquest efecte, un anunci que pogués incidir en una presa de partit de caràcter polític tindria més significat polític que el mateix anunci en un altre moment en què el debat polític fos inexistent.

2n. Pel que fa a l'espot *Somniem* d'Òmnium Cultural emès pel prestador de serveis de televisió TELEVISIÓ DE CATALUNYA, SA, del 7 al 10 de juliol de 2010, per TV3 i per Canal 33, l'informe d'Àrea de Contingut posa de manifest el següent:

L'emissor de l'anunci és Òmnium Cultural, una entitat que treballa per la promoció i la normalització de la llengua catalana, la cultura i la identitat nacional de Catalunya. Així doncs, la naturalesa d'Òmnium Cultural no es correspon a cap dels emissors especificats anteriorment com a possibles transmissors de publicitat de caràcter polític.

Pel que fa a la finalitat de l'espot *Somniem*, l'Informe constata que aquest spot no es pot englobar dins de cap dels punts que fan palès el propòsit polític d'una campanya publicitària. Segons la descripció de la campanya, l'espot està inspirat en la lletra de la cançó *Somniem* de Lluís Llach i, en ell, personatges destacats de la societat catalana verbalitzen fragments de la mateixa. Atesa aquesta descripció, l'informe estableix que l'espot té per objecte transmetre un sentiment d'esperança i positivisme instant a la població a somiar, desitjar i no perdre la il·lusió. De les imatges i el text verbalitzat pels protagonistes no se'n desprèn cap missatge polític.

Així mateix, cal posar de manifest la inexistència de tècniques subliminars a l'espot *Somniem* per fer arribar al públic un determinat missatge o objectiu de naturalesa política. A aquest efecte, cal tenir en compte que l'article 92 de la LCA considera il·lícita la publicitat que utilitzi tècniques subliminars i la publicitat subliminar definida, aquesta última, com aquella "que mitjançant tècniques de producció d'estímul d'intensitats frontereres amb els llindars dels sentits o anàlogues, pugui actuar sobre el públic destinatari sense ser percebuda conscientment", d'acord amb l'article 33.2 de la Llei 7/2007, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual.

Finalment, en relació amb el context, l'espot *Somniem* s'emet del 7 al 10 de juliol, uns dies després que el Tribunal Constitucional dictés sentència sobre l'Estatut de Catalunya. Això no obstant, l'emissió d'aquest spot es pot deslligar de la convocatòria de la manifestació realitzada per l'entitat Òmnium Cultural atès que, com posa de manifest l'informe de l'Àrea de Continguts, els continguts de l'apartat denominat *Diferents cares donen suport a la manifestació del 10 de juliol sota el lema "Som una nació. Nosaltres decidim"*, de l'espai web www.somunanacio.cat d'aquesta entitat, són diferents dels continguts de l'espot *Somniem*.

Tenint en compte conjuntament el *qui*, el *què* i la contextualització de l'espot *Somniem* d'Òmnium Cultural podem determinar que no influeix directament en els processos legislatius o d'execució política i no comporta cap mena de conflicte amb les conviccions religioses, polítiques o filosòfiques del ciutadans. En definitiva, no estem davant d'un spot de naturalesa essencialment política ja que com estableix el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, a la sentència de 7 de juny de 2010, "las meras connotaciones políticas (...) carecen de las características o

significación relevantes para dar al spot contenido esencialmente político como exige la normativa prohibitiva de aplicación al caso”.

En conseqüència, l'emissió de l'espot *Somniem* estaria emparada per la normativa específica aplicable i pel dret a expressar i difondre lliurement els pensaments, les idees i les opinions reconegut i protegit per la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 20 de la Constitució espanyola. Concretament, cal tenir present que la prohibició continguda a la legislació vigent en relació amb l'emissió de publicitat de contingut essencialment polític cal que sigui interpretada, com tota limitació al dret fonamental a la llibertat d'expressió, i segons ha posat reiteradament de manifest tant la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans com la del nostre Tribunal Constitucional, de forma clarament restrictiva. De tal manera que en aquells casos, com l'actual, en què el caràcter polític de l'espot no es pugui afirmar de forma clara i taxativa caldrà òbviament emparar com a valor preeminent l'exercici del dret fonamental.

D'acord amb la lletra j de l'article 10 de la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, aquest Consell ha de vetllar pel compliment de la legislació sobre publicitat en tot allò relatiu als continguts i les modalitats de les emissions publicitàries, inclosos el patrocini i la televenda.

En conseqüència, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta els següents:

ACORDS

1. Declarar conforme a dret l'espot *Somniem* d'Òmnium Cultural emès pel prestador de serveis de televisió TELEVISIÓ DE CATALUNYA, SA, per TV3 i canal 33 del 7 al 10 de juliol de 2010.
2. Notificar aquest Acord al senyor Santi Rodríguez i Serra, diputat del Parlament de Catalunya pel PPC.

Barcelona, 28 de juliol de 2010

Ramon Font Bové
President

Santiago Ramentol Massana
Conseller secretari